

Pismo emonskim devicam

(Pismo 11)

1. Majhni papir kaže, da živim v samoti. Zato sem svoj dolgi govor stisnil na tesni prostor. Rad bi se bil z vami še kaj več pomenil, pa me ozki listič sili molčati. Zdaj je torej moja iznajdljivost premagala revščino. Pisemce je sicer drobno, kramljanje pa je dolgo. Vendar pa prav iz te zadrege vedite, da vas ljubim, ker me niti pomanjkanje pisalnih potrebščin ni zadržalo, da vam ne bi pisal.

2. Ve pa – oprostite, prosim, žalostnemu, kajti govorim užaljen, govorim solzen in jezen – mi niste poslale niti ene pičice, ko sem vam tolikokrat izkazal vljudnost. Vem, da luč in tema nimata nič skupnega (2 Kor 6,14), da božje dekline nimajo zveze z grešnikom. Toda tudi javna grešnica je s solzami močila Gospodu noge (Lk 7,38) in psi jedo drobtine svojih gospodov (Mt 15,27) in Zveličar sam ni prišel klicat pravičnih, marveč grešnike.

3. Ne potrebujejo namreč zdravnika zdravi (Mt 9,13; Lk 5, 31.32) in rajši ima grešnikovo pokoro kot smrt (Ezk 18,23; 33,11) in izgubljeno ovčko nese na svojih ramah nazaj (Lk 15,5) in zapravljivega sina je oče vesel sprejel, ko se je vrnil (Lk 15, 20-32). Da, apostol celo pravi: »Ničesar ne sodite pred časom« (1 Kor 4,5). Zakaj, »kdo si ti, ki sodiš tujega služabnika? Svojemu gospodu stoji ali pade« (Rim 14,4). In »kdor stoji, naj gleda, da ne pade« (1 Kor 10,12). In »drug drugega bremena nosite« (Gal 6,2).

4. Drugače sodi, predrage sestre, človeška zavist, drugače Kristus. Njegova sodba ne razsoja tako kakor natolcevalci v kotu. Marsikatera pot, ki se kasneje izkaže za krivično, se ljudem zdi pravična (prim. Prg 14,12), in pogosto je zaklad skrit tudi v lončeni posodi (prim. 2 Kor 4,7). Petra, ki je trikrat zatajil, so bridke solze postavile nazaj na njegovo mesto (Lk 22,61.62). Komur se več odpusti, bolj ljubi (prim. Lk 7,47). O vsej čredi ni besed, a zaradi rešitve enega garjavega ovenčka se vesele angeli v nebesih (Lk 15,7.10). Če se komu to zdi nevredno, naj posluša Gospoda: "Prijetelj, če sem jaz dober, zakaj je tvoje oko hudobno?" (Mt 20,15).

Pismo menihu Antoniju v Emono

(Pismo 12)

1. Ko so se učenci prepirali, kdo je večji, je naš Gospod, učitelj ponižnosti, poklical enega izmed otrok in rekel: »Kdor izmed vas se ne spreobrne kakor otrok, ne more iti v nebeško kraljestvo« (Mt 18,3). Da se ne bi zdelo, da je tako samo učil, ne pa tudi delal, je postavil zgled, ko je učencem umil noge (Jn 13,5), ko je izdajalca sprejel s poljubom (Mt 26,48-50; Lk 22,48), ko se je pogovarjal s Samarijanko (Jn 4,8-26), ko je vpričo Marije, ki mu je sedela pri nogah, govoril o nebeškem kraljestvu (Lk 10,39), ko se je po vstajenju od mrtvih najprej prikazal ženam (Mt 28,9.10).

2. Satan pa ni z vrha nadangelske časti omahnil zaradi ničesar drugega kot zaradi napuha, ki je ponižnosti nasproten. In judovsko ljudstvo, ki je terjalo zase prve sedeže in na trgih lovilo pozdrave (prim. Mt 23,6.7), je izginilo in na njegovo mesto je prišlo pogansko ljudstvo, ki so ga prej imeli za kapljico na vedru (prim. Iz 40,15). Tudi proti modrijanom tega časa in modrecem tega sveta sta bila poslana ribiča Peter in Jakob. Zaradi tega pravi Pismo: »Bog se prevzetnim ustavlja, ponižnim pa daje milost« (Jak 4,6; 1 Pt 5,5; prim. Prg 3,34).

3. Poglej, brat, kakšno zlo je, čemur je Bog nasproten! Zaradi tega je v evangeliju bahaški farizej ponižan, ponižni cestinar pa je uslišan (Lk 18,14). Že deset pisem, če se ne motim, polnih vljudnosti in prošenj, sem ti poslal, ko se tebi niti zganiti ne ljubi. Gospod se meni s svojimi hlapci, ti, brat, pa ne daš bratu besede. »Prehudo kritiziraš,« mi porečeš.

4. Veruj mi, če bi mi čut za dostojno pisanje ne branil, bi ti v svoji nejevolji takih napisal, da bi mi začel odgovarjati – vsaj iz jeze. Ker pa je jeziti se človeška slabost in ne delati krivice krščanska krepost, se vračam k prejšnji navadi in te zopet prosim: bodi prijatelju prijatelj in služabnik privošči služabniku besedo.